

ใบความรู้ที่ ๔ เรื่อง กลอนสี่

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง ลีลาคำประพันธ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง สร้างสรรค์กลอนสี่ (๓)

รายวิชา พื้นฐานภาษาไทย รหัส ท๑๔๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

กลอนสี่

กลอนสี่เป็นคำประพันธ์ประเภทกลอนใน ๑ บท มี ๒ บาท ๑ บาท มี ๒ วรรค วรรคละ ๔ คำ กลอนสี่ตามหลักฐานทางวรรณคดีไทยกลอน ๔ ที่เก่าที่สุดพบในมหาชาติคำหลวง กัณฑ์ มหาพน (สมัยอยุธยา) แต่ต่อมาไม่ปรากฏในวรรณคดีไทยมากนักมักแทรกอยู่ตามกลอนบทละครต่าง ๆ

คณะของกลอนสี่

กลอนสี่ ๑ วรรค มี ๔ คำ

กลอนสี่ ๔ วรรค เรียกว่า ๑ บท

กลอนสี่ ๒ วรรค เรียกว่า ๑ บาท

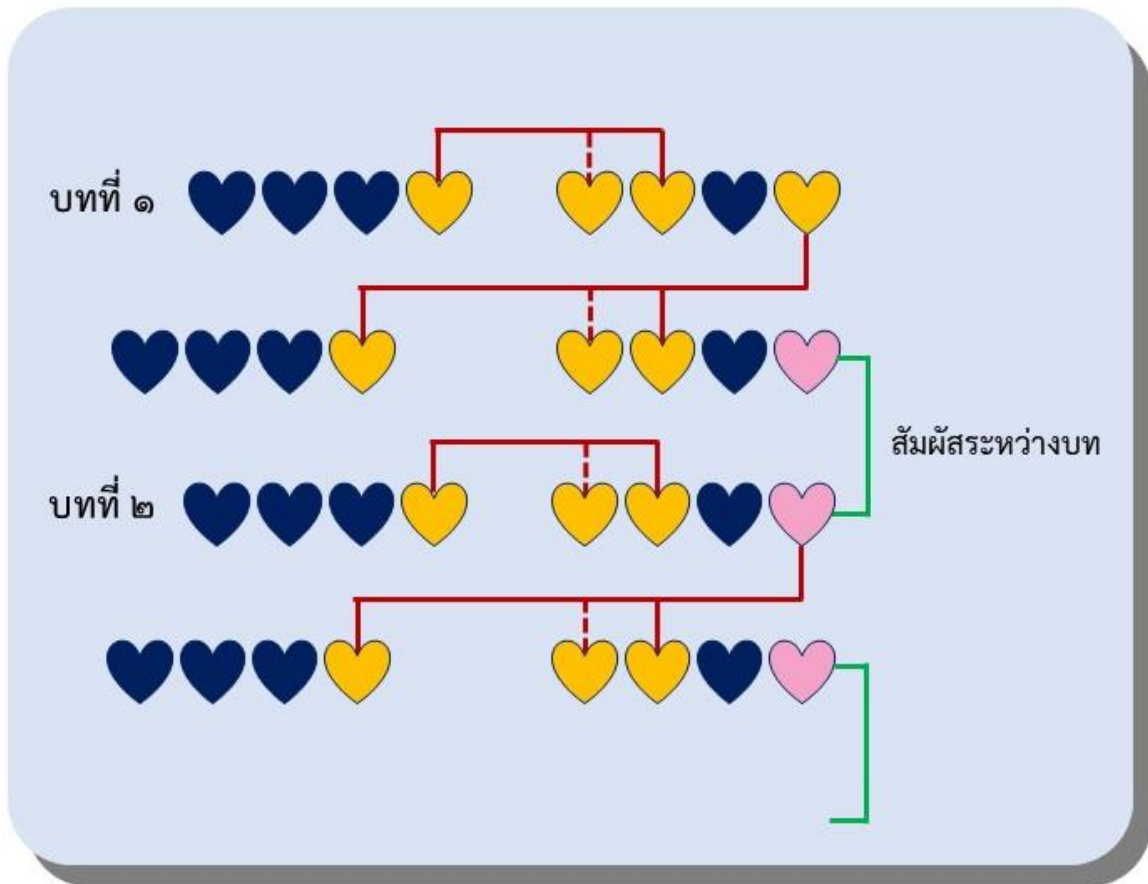
กลอนสี่ ๒ บาท เรียกว่า ๑ บท

ฉันทลักษณ์ของกลอนสี่

สัมผัสบังคับของกลอนสี่มี ๔ แห่งดังนี้

๑. คำสุดท้ายวรรคที่ ๑ สัมผัสคล้องจองกับคำที่ ๑ หรือ ๒ ของวรรคที่ ๒
๒. คำสุดท้ายของวรรคที่ ๒ สัมผัสคล้องจองกับคำสุดท้ายของวรรคที่ ๓
๓. คำสุดท้ายของวรรคที่ ๓ สัมผัสคล้องจองกับคำที่ ๑ หรือ ๒ ของวรรคที่ ๔
๔. คำสุดท้ายของวรรคที่ ๔ ของบทที่ ๑ สัมผัสคล้องจองกับคำสุดท้ายของวรรคที่ ๒ ของบทถัดไป

แผนผังกลอนสี่

ตัวอย่างกลอนสี่

ดวงจันทร์วันเพ็ญ
แสงนวลเย็นตา
ชักชวนเพื่อนยา
เด็กน้อยสุขสันต์

ลอยเด่นบนฟ้า
พาใจทฤหรรษ์
มาเล่นร่วมกัน
บันเทิงเรใจ